

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Gg. naročnike, katerim je pr. leto potekla naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slovenski Narod“ pošiljamo samo onim, ki naročnino naprej plačajo.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

| | |
|---|---------------|
| Za vse leto | 13 gld. — kr. |
| „ pol leta | 6 „ 50 „ |
| „ četrt leta | 3 „ 30 „ |
| „ jeden mesec | 1 „ 10 „ |
| Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta. | |

S pošiljanjem po pošti velja:

| | |
|-------------------------|---------------|
| Za vse leto | 16 gld. — kr. |
| „ pol leta | 8 „ — „ |
| „ četrt leta | 4 „ — „ |
| „ jeden mesec | 1 „ 40 „ |

Upravištvo „Slov. Naroda“.

Leon Gambetta.

Na starega leta dan o polnoči, ko je velika večina človeštva v veselej družbi poslavljala se od starega in čestitala si za novo leto, izdihnil je svojo dušo na svojem posestvu v Ville d'Avray mož epohalnega imena, genijalni Leon Gambetta, ki je kakor blesteč meteor zažaril na obzorji francoskem, a v najlepši možkeji dobi nepričakovano hitro se utrlil. Z njim izgubi Francoska najodličnejega državnika, ki je z mogočno roko posezal v zgodovino svoje domovine, ki je po vseh premisah sodeč kot „dauphin“ republike imel še veliko bodočnost pred seboj; Francoska oplakuje v prerano umrlem Gambetti brez dvojbe največjega svojega sina, uteleseno idejo maščevalne vojske proti Nemčiji, katera po sletnja imela je v preteklem letu čudovito srečo, da sta na misteriozen način umrla dva njena najodličnejša in najbolj energična sovražnika: na vzhodu

slavni Skobeljev, na zapadu pa Gambetta, in kar je posebno čudno: obadva vsled ženske roke.

Porodil se je Gambetta v 30. dan oktobra 1838. l. v Cahorsu v južnej Franciji, bil je tedaj še le 44 let star. Pravoslovne študije dovršil je v Parizu, kjer se je tudi naselil kot odvetnik in po svojih izvrstnih govorih, osobito v slavnej pravdi Baudin l. 1868 postal jeden najodličnejih pristašev republikanske stranke in najodličnejih nasprotnikov Napoleona III. Leta 1869. bil je voljen v postavodajno zbornico in leto pozneje, v nesrečnej francosko-nemškeji vojni, postavil se je na čelo tistim zavednim in pogumnim domoljubom, ki so v 4. dan septembra 1870 odstavili Napoleona in proglasili francosko republiko, ter se konstituirali kot „vlada narodne obrambe“, v katerej je on prevzel ministerstvo notranjih zadev. Ko je bil Pariz od Nemcev obkoljen, odplovil je v 7. dan oktobra 1870 v balonu iz mesta in hitel v Tours, da navduši začasno vlado, ki je ondi imela svoj sedež, k bolj energičnemu delovanju. Prevzel je tudi vojno ministerstvo v svoje roke in kot diktator organizoval narodne sile in vedno nove vojaške kardele tako rekoč iz tal teptal in vodil je v boj proti ljutim Prusom.

Kljubu vsej izrednej energiji in nečuvneji delavnosti pa ni mogel preprečiti tragičnega konca, temveč moral je pred bližajočimi Nemci s svojimi kolegi bežati iz Toursa v Bordeaux, in ko je pod legel tudi Pariz, sklenilo se je pomirje in sklicala se je narodna skupščina. V 6. dan februarja 1871. leta odložil je diktaturo, in ko je bil proti njegoveji volji sklenjen mir, postavil se je radikalcem na čelo, uvidevši pa, da z radikalizmom republika ni izvedljiva, približal se je Thiersu in zmernim republikancem, glasoval 25. februarja 1875 za konservativno-republikanično ustavo in postal naposled vodja zmernih republikancev. Po razpuščenji narodne skupščine bil je v 20. dan februarja 1876 izvoljen v štirih velikih mestih (Paris, Marseille, Bordeaux, Lille) poslancem, pozneje predsednikom budgetne komisije, v 31. dan januarja 1879 pa predsednikom zbor-

nice. V novembru 1881. l. sestavil je tako zvano „veliko ministerstvo“, katero pa je ostalo le do januarja na krmilu in je še vsacemu v živem spominu.

To je v skromnih črtah javno, a zgodovinsko imenitno življenje tega duševnega velikana, ki je s svojim sijajnim govorniškim talentom, z žarnim domoljubjem in po svojej fenomenalnej nadarjenosti popel se do tolike višine, da si je v primerno kratkem času pridobil svetovno slavo in veljavo, nič manj pa tudi strastno zavist in natolcevanje svojih sovražnikov, ki so mu podtikali breznačajnost in sebičnost in neprestano trobili v svet, da si je pokojnik nakopičil neizmerno bogastvo, ki šteje veliko milijonov. A vse te govornice pokazale so se zdaj po njegoveji smrti kot otlo domnevanje. Vsa zapuščina Gambette ceni se na 6—700.000 frankov, to pa si je pridobil po svojih časnikarskih podjetjih. „République Française“, večja in manjša, donášali sta mu prva 24.000, druga 95.000 frankov, kot poslanec dobival je 9000 frankov, kot predsednik zbornice pa 60.000 frankov na leto. A kot predsednik zbornice izdal je, dobro poznajoč svoje rojake, da jim laska vnanji sijaj, za pojedine, slavnosti, konje itd. 400.000 frankov.

Svojo politično značajnost in previdnost pokazal pa je pri mnogih prilikah. Ko je uvidel, da z radikalizmom ne bode spasenja za njegovo prelepo domovino, ni trmoglavo obstal pri svojem mnenji, temveč uvažaje korist Francoske, udal se ter žrtvoval svoje prepričanje. In ko je večina zbornice izrekla se proti uvednju novega volilnega načina, sklonil je svojo glavo in pokoril se izraženeji volji dežele. Iz tega smelo bi se sklepati, da bi bil tudi tedaj, ko bi bil dobil vrhovno oblast v svoje roke, previdno in zmerno skrbel za interese svoje dežele in tako rešil velevažno nalogo, ki ga je še čakala.

In baš to, da ta naloga še ni zvršena, da je veleum, ki je bil ustanovitelj in glavni steber francoske republike, zapustil svet, predno je delo dogotovil in na vse strani osiguraval, in bojazen, da bi

LISTEK.

Strel.

(Ruski spisal A. Puškin, poslovenil I. P.)

(Dalje.)

Igra trajala je še nekaj časa ali, videli smo, da gospodar ni nič kaj pri volji, zato odšli smo vsak v svoje stanovanje. Mej potjo razgovarjali smo se o tem, kaj se je danes zgodilo, in da mladega častnika najbrž ne bodemo videli več živega.

Ko smo se zbrali drugi dan k obedu, povpraševali smo drug drugega, ali ubogi poročnik še živi? Kmalu prišel je on sam. Obsuli smo ga z vprašanji. On pa je nam povedal, da še ni nič čul od včeraj o Silviji. To se nam je zdelo jako čudno. Podali smo se k Silviju, našli ga na dvorišči, stre-ljačočega v na vrata prilepljeni as.

Sprejel je nas prijazno kakor po navadi, o včerajšnjem dogodku ni znil niti besedice. Trije dnevi so pretekli, ali poročnik bil je še vedno živ. Začuden smo povpraševali:

„Ali se Silvijo mar ne mara bítí?“

Silvijo se ni bil, zadovoljil se je z neko jako površno izjavo in mir bil je storjen.

To obnašanje ga je jako ponižalo v očeh naših mlajših tovarišev. Nič ne odpusti mladina težje, kakor pomanjkanje poguma. Po njenem mišljenji je pogum krepost vseh krepostij — pogum poravna celo kopo drugih pregreh. S časom se je vse pozabilo in Silvijo užival je prejšnjo veljavo.

Jaz sam ga nisem mogel tako čislati kakor poprej. Priroda me je obdarila z jako romantično fantazijo, zato sem se bil tesno oklenil tega človeka, katerega življenje bilo je uganka, imel sem ga za junaka kake tajnostne drame. On me je tudi rad imel, ni me napadal s svojim strupenim jezikom. Prijazno razgovarjala sva se o raznih stvareh. Ali od tistega večera nisem se mogel znebiti misli, da

je njegova čast omadeževana, ter da sam nalašč neče oprati tega madeža. Ta misel me je vedno mučila in njegova družba mi ni več ugajala. Silvijo bil je preveč prebrisan, da bi ne bil tega zapazil in uganil uzroka mojega premenjenega obnašanja. Videlo se mi je, da mi je to zameril in iz njegovega vedenja spoznal sem, da bi se rad z mano o tem nekaj pogovoril. Ali jaz sem se izogibal vsake priliko; on, opazivši to, jel se me je tudi izogibati. Od zdaj videl sem ga samo v družbi svojih prijateljev in najine prijaznosti bilo je konec.

Srečni prebivalci stolic, ki imajo polno veselje, ne morejo si misliti, kako se veselje po malih mestih in selih prihoda pošte. Vsako sredo in vsak petek bila je polkova pisarna napolnena s častniki. Ta pričakoval je denarja, oni kakega pisma ali časopisa. Hitro odprli smo zavitke in pisma, in pripovedovali smo novice drug drugemu. V pisarni bilo je jako živo. Silvijeva pisma prihajala so v poštnjej vreči našega polka, tedaj je tudi on takrat prihajal po nje.

vsled prerane izgube utegnila ljudovlada francoska priti v nevarnost, pomnožuje še tragiko tega dogodka in naše sočutje do nam osobito simpatičnega francoskega naroda, kakor tudi do izredno simpatične osebe pokojnika. A Francoska, ki je rodila toliko genijalnih mož in pretrpela toliko in tako grozних nezd, prebolela bode tudi to izgubo, ker bode smrt Gambette njegovim rojakom v spodbujajo, posnemati slavnega mrtveca v neprestanem delovanju za predrago domovino.

„Bei anständigen Leuten“.

—e. Človeka kaj veseli, posebno če spada k „inferiore Race“ Slovencev, če mu je dovoljeno jedenkrat kratkočasiti se z ljudmi, ki se imenujejo „anständige Leute“.

To veselje smo užili v polnej meri, ko smo na starega leta dan se utopili v predale onega organa, katerega Konscheggova, Schreyeva in Müllerjeva genijalnost nad vodo drži in ki svoje inspiracije dobiva od g. dr. Schafferja in g. Dežmana; tu smo čuli, da smo „bei anständigen Leuten“ — in to nas je strašno veselilo.

Mi smo se precej spominjali g. Vestenecka, glasovitega Anstandslehrerja iz Litije in kazinske kavarne v Ljubljani, g. Raimunda Pirkerja, duhovitega pospeševalca kočevskega plemena in drugih, ki imajo vso pravico, da se štejejo mej „anständige Leute“ tega organa in smo spoznali, kako velik razloček je mej nami in mej „anständigen Leuten“ po kopitu glasila ustavovercev in fakijskih oponentov v Kranjskeji.

Mi smo se tudi spominjali, da je ta organ „der anständigen Leute“ že večkrat govoril o „Herrn Andreas“ in da je v svoji „Anständigkeit“ pripoznal, da tega gospoda ne razumi, ker dotični gospod preveč „furlanisch“ govori in imeli smo strašansko veselje, ko smo na starega leta dan iz članka „Laibacher Zeitung contra Plener“ zvedeli, da prav za prav gosp. deželni predsednik redigira „Laibacherco“, sicer brez „Tact und Angemessenheit“ pa vender z „Unverfrorenheit“ in s „keckem Auftreten“.

To so mu jedenkrat levite brali! — pa tudi res! — kdo bi to trpel, da se ga imenuje „Apostel des Wochenblattes“, „Herrn unsern Gegner“, „Volksfeund“, „wahrer Oesterreicher“? Prav imajo ti „anständige Leute“, če take napade imenujejo „unbegründete und gemeine Ausfälle“, „rohe und niederträchtige Angriffe“, če pravijo, da se uredništvo Laibacherce t. j. „die Redaction (?) der Laibacher Zeitung“ (? pomeni: „die vom Landespräsidenten vorgeschobene Redaction“ vide zgoraj citirani članek „Laib. Wochenblatt“) „erfrechte“, in da morajo „darauf verzichten, solcher Unverschämtheit den wahren Namen zu geben“ in da vprašajo, „kann man pöbelhafter polemisieren“ z „ordinären Anfällen“ in „officieller Grobheit“?

Vidite Slovenci! to je „Anstand“; mi vam priporočamo, da večkrat citate navedeni listič, potem

se boste jedenkrat naučili, kako se sme „mit Anstand“ vlado napadati in vaši članki ne bodo nikoli konfiscirani, če po tem receptu ravnate.

Mi smo se tega „Anstanda“ prav veselili in g. Persche tudi.

Ti „anständige Leute“ pripovedó nadalje o našem državnem poslanci: „dieser Mensch hat den wunderbaren Namen Poklukar“, da je tisti „eine lächerliche liliputanische Grösse“ in da mu bodo koroški „Zaunstecken den Wegweiser über den Loibl“ napravili in pravijo, da so koroški Slovenci „russisch-römische Bediente“ in „Jammernmenschen.“

Mi smo se pomudili jeden trenutek „bei anständigen Leuten“ in se lepo zahvaljujemo zato gospodom Konschegg-Schaffer-Müller-Schrey-Dežman, in nehvaležnost bi bila, če ne bi se tudi gospodu Perschetu ne zahvalili, da nam je tako velikodušno omogočil se poučiti o tem, kaj je „Anstand“.

Prepričali smo se, da je g. Plener prav imel, ko je „Laibacher Zeitung“ zagrabil, pa ne prav, ko je sploh o „Verwilderung der Presse“ govoril; kajti „Laib. Wochenblatt“ sam je živ dokaz, da se sme tudi cesarjevega namestnika napadati — „aber mit Anstand!“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. januarja.

Odločno se zaznamuje 15. dan t. m. kot dan zopetnega sestanka **državnega zbora**. Kakor se da soditi iz vladinih predlog, imel bode tudi letos lep kos dovršiti v svojem reformirajočem delovanju. To pa je pač dalo nemškoliberalnim listom povod k njihovim melanholičnim člankom Silvestrovega dné. Bolj ko se iz političnega življenja iztrebljuje sebičnost in golo doktrinarstvo, ki se je pod prejšnjo vlado tako razširjalo, tem žalostnejši postajajo fakijski, kajti vedno bolj se krči število njihovih somišljenikov in še ti se naposled ne bodo mogli vedno upirati pravemu spoznanju. Posamezni komisijoni bodo že danes in jutri zopet pričeli svoja posvetovanja.

Poročilo o smrti avstro-ogrškega poslanika v Parizu grofa **Wimpffena** je nemilo vznemirilo ministerstvo vnanjih zadev. Dozdaj prišle so le depeše o podrobnostih tragične njegove smrti; o uzrokih obupnega njegovega čina se še ne ve nič natančnega. Nekateri pravijo, da stoji v zvezi z afero Bontoux-jevo, ker je bil umrl na borzi zelo angažiran; drugi zopet trdijo, da je imel svoje, dasi ne neizmerno premoženje v lepem redu ter da ga je akutni napad bolečine polne bolezni, katero je trpel že nekaj let sem, pritrjal k samoumoru. Vsi listi izražajo svoje sočutje in obžalovanje nad njega smrtjo; od povsod prihajajo znamenja sožaljenja. Nadškof Guibert odredil je enketo, ki je konstatovala zmotenje njegovega duha in na to se je dovolil svečani blagoslov mrliča. — Pokojnega delovanje nadaljuje začasno legacijski svetnik grof Goluchowsky.

Statistični bureau **tržaške** trgovinske zbornice podaje gibanje prometa v letu 1882. Došlo je v luko 6978 ladij s težo 1.226.369 ton, proti 6938 ladijam 1.143.956 ton težkim z l. 1881. Odhajalo je 6938 ladij s težo 1.238.497 ton nasproti 6642 ladijam 1.148.187 ton težkim z l. 1881. Na suhem znašal je dovoz blaga 6.820.477 meterskih

stotov, proti 6.844.927 mc. prejšnjega leta in izvoz 3.345.590 mc. nasproti 3.102.213 mc. lanskega leta.

Vnanje države.

Gambetta umrl je pet minut pred novim letom. Na starega leta dan zvečer ob 8. uri nastopile so neznosne bolečine v spodnjem delu telesa. Dosihmal so zdravniki vedno še upali ohraniti ga pri življenju in bolnik sam je upal ozdraveti; odsihmal pa so zdravniki vedeli, da je vsa pomoč zaman in so le skrbeli, da mu olajšajo bolečine. Ob 9. uri prišli so prijatelji Gambette; tedaj je že sam spoznal svoje brezupno stanje, a zbog velikih bolečin ni mogel več govoriti. Ob 11. uri pričel je smrtni boj in ob 11. uri 55 minut preminulo je življenje njegovo. Govori se, da se bode po lastnej želji v Nizzu poleg svoje matere pokopal; prijatelji njegovi pa želé pogreb v Parizu in sicer ob državnih stroških.

Sedaj žele tudi **Škoti** imeti svojega posebnega ministra v kabinetu Gladstone-ovem. Škotski list „Scotsman“, ki se je že večkrat bavil s tem zahtevanjem, prihaja z velikim poudarkom zopet na to vprašanje. Škotska potrebuje ministra, ki je izveden v vseh potrebah dežele in ki naj bi opravljal vse škotske zadeve. Sedaj je prilika, da se izvede ta želja in Škotska ima pravico pričakovati, da se ozira na njene želje. S temi novimi funkcijami naj bi se obremenil lord Cazlingford, ki kot čuvar državnega pečata itak nema težavnega posla. — Sicer se pa ne upa mnogo, da bi Gladstone uresničil te želje.

Dopisi.

Iz Rake na Dolenjskem 31. decembra.

[Izv. dop.] Dopisnik iz Krškega je nedavno obžaloval, da kranjski deželni odbor ni več imenoval g. V. Pfeiferja v tukajšnji okrajni šolski svet. Tega ne obžaluje samo krška šola, katerej je velik dobrotnik, marveč skoro vsaka šola v našem okraji, zlasti pa raška.

V prejšnjih časih je pošiljal namreč okrajni šolski svet svoje ude k šolskim preskušnjam konec leta po celem okraji. Največ šol je takrat obiskoval g. V. Pfeifer. Pa on ni prišel prazen k ljubljenski šolski mladini, prinesel je cele kupe lepih knjig, tako, da je skoro vsako dete obdarovano bilo. Cele tovore je bilo Razlagove „Pesmarice“, Lapajnejevih in Mohorjevih knjig. Poslednjih je dobival vsako leto g. Pfeifer po 15 (recte 90) iztisov iz Celovca in vse je romalo skozi roke slovenskih otrok mej narod naš.

Zavoljo tega se mora pač vsak učitelj v tem okraji pridružiti topli zahvalnici temu slovenskemu šolskemu prijatelju zdaj, ko mu žalibog ni več tako prilika dana, zastopati na odličnem mestu slovenske naše šole in učitelje. Bog ga živi še mnogo let zdravega in veselega!

—n—

Z Brkinov 27. decembra. [Izviren dop.]

Po malem čitajo se dopisi s Kraškega v vašem cenjenem listu, — kaj je temu uzrok? — morda silna burja, koja odnaša v Trst vse dobro in slabo. Ne misli pak dragi čitatelj, da se dokaj pridno dopisuje samo v slovenski list „Edinost“, — ampak tudi v „Tagblatt“, — da, še celo v fakijsko tetko „Tresterco“. Dobro se še spominam, da sem lanskega

Nekega dne dobil je pismo in ga hitro odprl. Oči so se mu zablistale, ko ga je površno pregledal. Častniki bili so preveč zavzeti v svoja pisma in druge pošiljatve, da bi bili to zapazili.

„Gospoda moja!“ rekel je Silvijo. „Opravki silijo me brž odpotovati. Še nocoj grem od tod, upam, da mi ne boste odbili moje prošnje, priti danes zvečer poslednjikrat k meni v goste. Nadejam se, da tudi vi ne izostanete,“ rekel je, obrnivši se k meni.

Vsi smo mu obljubili, da pridemo in razšli smo se.

Ob določeni uri zvečer prišel sem k Silviju. Skoro vsi častniki bili so prišli. Silvijeve stvari bile so že povezane, ostalo ni bilo drugzega, kakor razstreljene stene. Usedli smo se za mizo. Naš gospodar bil je vesel in tudi mi bili smo židane volje. Polnili smo kozarce z vinom in napivali drug drugemu in iz srca voščili smo odhajajočemu srečno pot in božji blagoslov.

Bilo je uže pozno, ko smo ustali izza mize.

Ko sem se mislil posloviti od Silvija, prijel me je za roko in me zadržal.

„Jaz moram z vami govoriti nekaj besed,“ rekel mi je tiho.

Ostal sem.

Drugi gosti so odšli. Ko sva bila sama, sedla sva si nasproti in molče si zanetila svoje pipe. O njegovem prejšnjem veselju ni bilo več sledu. Njegov obraz bil je blede, oči so se mu bliskale in iz ust pihal je gost dim. Strašen bil je videti.

Tako sedela sva molče nekaj minut, potem je pa izpregovoril:

„Morda se ne bova videla nikdar več. Preden se ločiva, moram se z vami nekaj pogovoriti. Vem, da ste zapazili, da se jaz malo menim za to, kako o meni sodi svet, vi ste mi pa jako ušeč, zato mi ni ljubo, da bi imeli krivične misli o meni.“

Umolknil je in začel trkati pepel iz svoje pipe.

„Vam se je gotovo čudno zdelo,“ nadaljeval je, „da jaz od R., tega pijanega bedaka, nisem zahteval zadostenja. Vi sami veste, ker sem jaz smel

izbirati orožje, da je bilo njegovo življenje v mojih pesteh, meni pa od njega ni pretela prevelika nevarnost. Lahko bi se izgovarjal, da sem mu prizanesel iz velikodušnosti, a lagati ne maram. Ko bi ne bilo treba postaviti svojega življenja v nevarnost, ne bil bi R. odnesel zdrave kože.“

Začuden pogledal sem ga. Tako priznanje me je čisto zmešalo. On pa je nadaljeval:

„Ali žalibog jaz nemam pravice svoje življenje postavljati v nevarnost. Pred šestimi leti priložil mi je nekdo klobuto — in ta moj sovražnik še živi.“

Jaz postal sem silno radoveden.

„Vi se tedaj niste bitli z njim?“ vprašal sem ga. „Gotovo so vas zadržavale posebne okoliščine.“

„Jaz sem se bil“, odgovoril mi je; „tu je spomin najinega dvoboja.“

Odprl je neki predalnik in izvlekel z zlato porto okinčano kapo. Pokazal jo je; jeden palec nad čelom bila je luknja, katero je napravila krogla.

(Dalje prih.)

leta čital uvodni članek (sic!) „Das Schulwesen am Karst“ v tetki; — kdo se je tam tako učenjaški razkoračaval, naj ostane za sedaj za kulisami, — a pride počasnim korakom i to na dan. Omenjeni članek čudno slika šolstvo na Krasu, in čudim se, da se ni nihče oglasil zoper tako podlo dopisovanje. — Preidimo danes na kaj novejšega.

Učitelji in učiteljice s Krasa imeli so v 20. dan t. m. v Sežani uradno okrajno učiteljsko konferenco. Dnevni red, ki se ni v nobenem časopisu razglasil kakor v „Edinosti“, sem videl pri nekem narodnem učitelji popo!noma z nemškimi pisnimi pisanega, kakor je že običajno pri c. kr. okr. šolskem svetu v Sežani. Ta se ne zmeni za stranke, katere zahtevajo direktno ali indirektno slovensko uradovanje, — pa kaj, vsaj v sejah govore in pišo nemški, čeprav tudi narodnjaki (sic!) pri okr. šolskega sveta sejah sedé. Ne samo pri šolskih zadevah, ampak tudi pri političnih se za časa sedanjega glavarja prav pridno nemški dopisuje.

Od aprila meseca dela se na šolskem polji na vse kripilje v ponemčevanje, posebno si pa prizadeva „zelo kolegijalen, odkritosrčen in nepristransk“ koroški Slovenec g. Toma Quanschnigg (če se ga sme Slovencem zvati, — pokazal je le v Dolinski čitalnici, kako bi se moral pisati: Klančnik), da bi se pri učiteljih še ista malena narodnost zatrla, katero imajo; pri nekotih veternejakih posrečilo se mu je. Videvši pa, da moral je le pri neznatnem številu ostati, da ne more sivega Krasa v dveh letih ponemčiti, dal je ostavko. Boljega ni mogel učiniti, ker tak nadzornik, ki se porogljivo in zaničljivo izraža v javnih prostorih o slovenske in hrvatske pedagogične literaturi, kateri hoče zatreti ves moralni nagon pri učiteljih itd., tak ni sposoben pri vsej svoji učenosti, — kaj sposoben, še vreden ni, da se pokaže pred nedolžno slovensko dečo v šoli, ne pa, da jo nadzoruje! Bog nas varuj! —

Ta c. kr. nadzornik otvori sejo s primernim slovenskim (!) nagovorom; prav tako nadaljuje svoje poročilo o šolah na Krasu.

Prav temeljito slovenski sestavljen spis o „tednikih“ podaje g. B., nadučitelj Tomajski, — jako umestno kritikuje vse izišle „slovenske abecednike“ g. H., nadučitelj Sežanski.

Pri praktičnej obravnavi berilnega sestavka „Bog je pravičen“ je pa g. Ant. L. nadučitelj Komenski tako lepo pokazal, kako pride človek do pravičnosti in spoznavanja ljudij, do prave narodnosti in tudi veternejštva, potem pa do zdravega razsodka, temeljite razprave in istinite ocene kaj važnega nemškega pregovora: „Der Krug geht so lange zum Brunnen, bis er bricht.“ —

• G. Ant. L. nadučitelj Komenski in g. H. nadučitelj Sežanski podala sta nam pregled okrajne knjižnice. Videlo se je, da se je v zadnjem letu dosta potrosilo za nepotrebne nemške knjige, a letos si je vendar tudi „Učiteljski Tovariš“ zadobil mal koticček, se ve po hudem boji. —

Volitve vršile so se brzim korakom po predlaganj. V stalni odbor so voljeni: Ant. Leban, Jos. Trampuž, J. Tomšič, Kantè in gospodič. Cazafura; v biblijotèno komisijo pa Hrovatin, Kantè, Benigar, Leban in Tomšič. —

„Edinost“ hvalisa v zadnjem dopisu g. nadzornika, da je govoril „v lepej, gladkej slovensčini“ — (ma za taka ušesa, kakor jih ima oni poročevalec). Sklenila se je seja s trikratnim „živio“ klicem na Nj. Veličanstvo, in zaorila je carska himna. —

Domače stvari.

— (Iz mestnega zbora ljubljanskega.) V včerajšnji seji mestnega zbora bila je jako živahna in dolga razprava o prošnji 45 ljubljanskih krčmarjev, naj se jim proti temu, da plačajo takso kakor v klavnici, razen tega pa še posebej živino-zdravnika, ki mora ogledati živino, dovoli klati prašiče doma. Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški poročal je o tej zadevi v imenu finančnega odseka. Proti dovoljenju govorili so gg. dr. Schaffer, dr. Suppan, Doberlet in Dežmann. Za dovoljenje pa je govoril dr. Zarnik in poročevalec policijskega odseka dr.

vitez Bleiweis-Trsteniški. Konečno vzprijeli so se naslednji predlogi policijskega odseka z najstimi narodnimi glasovi proti sedmim glasom nemških odbornikov: 1. Krčmarjem se dovoljuje izjemno in začasno do konca l. 1883, da smejo klati prašiče doma. 2. Magistratu se naroča, naj jim v to svrhu predpiše take naredbe, da ne bode škode trpela niti mestna blagajnica, niti zdravstvena varnost meščanov. 3. Magistrat se pozivlje, naj prekrbi v teku prihodnjega leta vse potrebno, da se vse neprilike v mestnej klavnici odpravijo, in da bode tedaj do konca leta 1883. zopet mogoče nastaviti krčmarje v klavnico. — O proračunu loterijskega posojila bilo je tudi mnogo razgovora. Obširneje poročamo.

— (Kranjska hranilnica) razpisuje mesto tajnika z letno plačo 2000 gl. itd. Kavcije ima položiti tajnik 2000 gl. Prosilci morajo dokazati juridične študije, teoretični državni izpit, ali pa dostojanstvo doktorja juris in da so slovenskega jezika v govoru in pisavi zmožni. Sicer je pa že javna tajnost, da je razpis te službe le formaliteta, kajti tajnikom hranilnice bode imenovan ali gosp. dr. Petrič ali pa gosp. Eckel, zet gospoda Bürgerja.

— (Vojaška godba) našega domačega 17. pešpolka je sicer izgubila par članov, a na novega leta dan svirala je pod vodstvom svojega kapelnika g. Nemrave tako izvrstno, da se sme še vedno prištevati najboljšim godbam naše armade. Glasovi, ki so se raznesli po mestu v tej zadevi, so tedaj neistiniti in neopravičeni.

— (Vabilo) k občnemu zboru telovadnega društva „Sokola“ v soboto dne 6. januarja 1883. l. (v praznik sv. treh kraljev) dopoldne ob 1/2 11. uri v društveni telovadnici. Spored razpravam: 1. Nagovor staroste. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev treh pregledovalcev letnega računa. 5. Volitev odbora: a) staroste, b) podstaroste, c) 7 odbornikov. 6. Razgovor in nasveti o Sokolovi maskaradi. 7. Nasveti posameznih društvenikov. Čestiti člani društva „Sokola“ prošeni so najuljudneje, naj se blagovolé v mnogobrojnem številu udeležiti omenjenega zborovanja. V Ljubljani, 31. decembra 1882. l. Odbor „Sokola“.

— (Božičnica katoliških rokodelskih pomočnikov) bila je na novega leta zvečer ob 5. uri v društvenih prostorih v knežjem dvoru. Vsi prostori bili so natlačeno polni. Neumorni predstojnik g. Gnezda spominal se je v lepem slovenskem govoru zgodob preteklega leta in omenil jako veselega dogodka, ko prihodnje leto pride presvitli cesar v Ljubljano, o priliki 600letnice. Sledile so potem razne pesni in deklamacije, ki so se vršile povsem prav dobro. — Naposled predstavljala se je šaloigra: „Dva prijatelja in jedna sukinja“, o kateri moramo reči, da se je res izvrstno izvršila. Posebno pa nas je veselilo slišati igralce govoriti tako lepo in pravilno slovenski, tako da jim gre res zaslužena hvala, gosp. predstojniku Gnezdi pa vse priznanje, da se je trudil spraviti tako dovršeno igro na oder. Sploh pa se mora priznati, da vlada mej rokodelskimi pomočniki jako lepo obnašanje. Tombola je bila prav živahna in bilo je mnogo lepih in praktičnih dobtkov.

— (Iz ljubljanskih učiteljskih krogov) se nam piše: Živahnejše gibanje mej ljubljanskimi slovenskimi učitelji se prikazuje. V četrtek, 28. pr. m. so se pričela pedagogijska predavanja „Slovenskega učiteljskega društva“; govoril je vladniški učitelj, dobro znani „Vrtčev“ urednik, gosp. Tomšič o nalogi slovenskega učitelja. Jako obširni in temeljiti govor je bil za vestnega učitelja zelo poučljiv in vreden, da se natisne v glasilo učiteljskega društva, v „Učiteljskem Tovarišu“. Prihodnje predavanje bode 8. februarja pr. l. in govoril bode društveni tajnik, g. nadučitelj Govekar. — Ker se odborniki „slovenskega učiteljskega društva“ za trdno nadejajo, da bode sedanji c. kr. deželni šolski svet ustregel prošnji ljubljanskega mestnega zbora, po kateri se bode nemški učni jezik na mestnih šolah skrčil in slovenskemu učenemu jeziku dala prednost, zato se posvetujejo, kako se bode treba potem slovenske učne knjige

prirediti, zlasti za višje razrede (5.—8. razred). Treba bode potrebnih čitank za te višje razrede; pa zelja se je izrazila, da bi se takova nova berila v sistematično zvezo spravila z obstoječimi čitankami. Dokler se pa tega ne doseže, bilo bi koristno, da visoka vlada odobri nekatere učne knjige, spisane in poslovenjene po šolskem ravnatelj Lapa jne-tu, in da se n. pr. potem njegov: zemljepis, prirodopis, njegova zgodovina in fizika upeljejo v 5. (oziroma 4.) razred 8-razredne ljudske šole. —?

— (V kranjsko hranilnico) bilo je uložnih meseca decembra od 1652 strank 201.119 gl., izplačanih pa 1177 strankam 228.052 gl. tedaj se je 26.933 gl. več izplačalo nego uložilo.

— (Domoljubnega deželnega pomočnega društva rudečega križa za Kranjsko podružnica v Vipavi) napravi veselico na korist društva rudečega križa dne 7. januarja 1883 v Vipavi v gosp. Josip-a Žvokelj-na prostorih, katere je on v dobrodelni namen radovoljno brezplačno prepustil. — Program: godba, petje, bazar in ples. — Godbeni del izvršuje vojaška godba ces. kr. pešpolka nadvojvode Leopolda št. 53 iz Gorice pod osobnim vodstvom svojega kapelnika. — Udeležitev je omejena in imajo samo vabljeni proti izkazilu vabila vstop. — Bazar obeta biti v resnici fin, in pričakovati je najboljšega vspeha, v zlasti ako se pomisli, kako tukajšnja in bližnje okolice elita tekmuje; in temu tekmovanju je pripisovati, da bode bazar obsegal visoko število podarjenih krasnih in dragocenih dobtkov. —

— (Gornjegradska „Narodna Čitalnica“), napravi dne 7. t. m. veselico s sledečim sporedom: 1. Govor. — 2. Pregled letnega računa in volitev novega odbora. — 3. Tombola in 5. Ples. — K obilnej udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Razpisano) je mesto deželne c. kr. sodnije svetovalca v Celovci, eventualno c. kr. okrajnega sodnika. Prošnje do 14. t. m. na predsedstvo deželne sodnije v Celovci.

— (Razpisana je služba) družega učitelja na dvorazrednici v Kranjski Gori, začasno ali pa za stalno. Plača 400 gl. Prošnje do 25. t. m.

Najnovejše vesti.

Ker pritoki Donave naraščajo, preti Dunaju povodenj. Pri Waidhofenu izstopila je reka Ybbs. Železnični promet za Waidhofenom mej Ebensee in Traunkirchen je preprečen.

Pri Menusheimu na gorenjem Avstrijskem odplavila je povodenj most z vsemi ljudmi, ki so bili na njem.

V Pragi so nižje ulice pod vodo.

V Muriški dolini in v Fölzthal-u na Štajerskem povodenj.

Pariški časopis „Journal“ pravi: Izguba Gambette ne bode prouzročila nikake nevarnosti za francoski narod. „Golos“ pa trdi, da je po Gambetti vedno poskušano približevanje k Rusiji z njegovo smrtjo postalo nemožno.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 22. decembra.

Dne 22. decembra bil je zatožen 20 letni Jakob Narobe hudodelstev tatvine. Zatoženec, jako čedne postave in po njegovem izpovedanju sodeč bistrega uma, služil je v škofovem gradu na Goričanah za „majerja“. Sicer prav priden in rabljiv za delo, prišel je v slabe družbe in navadil se igrati. Metali so krajcarje v zrak, ali po ljubljansko rečeno „fucali“ so, in „cifra“ ali „mož“ odločevala sta dobiček, prav redkokrat na korist obtoženca. Isto tako mu tudi pri igri z „vrtavko“ sreča ni bila mila, ko se je stavilo, kakor se po ljubljansko pravi, na „Azijo, Ameriko, Afriko, Evropo in Avstralijo“, kar se je igralo svoje čase pri božjem grobu v postu, tako da je zatoženi zaigral skoro redoma vsaki mesec prve dni svoj zaslužek peterih goldinarjev. Ko je bil popolnem suh, ukradel je dekli Luciji Sušnik v škofovem gradu na Goričanah 17. septembra iz nezaprte škrinje 43 gl. in iste kmalu pri „fucanju“ in z „vrtavko“ zaigral. Dne 7. decembra pa je ukra-

del konjskemu hlapcu Janezu Zoru iz zaprte škrinje in zaprte kamre bukvice kranjske hranilnice, na katerih je bilo uloženih 290 gld. in katerih obresti so znašali 20 gld., in gotovega denarja shranjenega v bukvicah 150 gld. Ko je zatoženi ukradel hlapcu Zoru denar, je hranilnične bukvice in ključ od škrinje na travniku proč vrgel; 10 gold. spravil je v svojej škrinji, 140 gld. je padlo, pa kakor je v preiskavi rekel, ko jih je hotel skriti na mostu blizu Goričan, v vodo. A danes preklicuje prvo izpoved, da je teh 140 gl. skril, na kar mu prvosednik naroči, da pove po končanej obravnavi Zoru, kam je skril denar. Vprašan, kaj bi bil storil s hranilničnimi bukvicami, pravi, da bi bil z bukvicami šel po denar, ako bi ne bil našel gotovega denarja pri Zoru. —

Ker ima zatoženec 300 gld. dedščine v hra-

nilnici naložene, se vsa škoda lahko poravna, tudi ako bi se ne našlo skritih 140 gld. in je zatoženec popolnoma voljen vse povrniti. Porotniki potrde njim stavljeno vprašanje in sodišče obsodi Jakoba Narobeja na 15 mesecev teške ječe s postom vsaki mesec.

23. decembra popoldne bil je zatožen Jurij Rebec zaradi spolskega posilstva. Obravnava bila je tajna, a porotniki so njim stavljeno vprašanje jednoglasno zanikali in Jurij Rebec bil je tožbe oprostjen.

Dne 23. decembra bil je zatožen 25letni kmet-ski fant Andrej Pangeršič zaradi hudodelstva uboja. V gostilnici pri Štupici na Viru so se fantje iz Vira in Goričice nekoliko sporekli, kdo je močnejši. Ko pridejo iz krčme, udari zatoženec Franca Hribarja

s kolom po glavi, tako da je le-ta vsled prizadete rane kmalu umrl. Porotniki so vprašanje, je li Pangeršič kriv, jednoglasno potrdili in Pangeršič bil je od sodišča obsojen na pet let teške ječe, poostrene vsaki mesec s postom, tamnim in trdim ležiščem.

Umrlj so v Ljubljani:

28. decembra: Pavlina Porenta, hišnega posestnika hči, 2 leti, Hradeckijeva vas št. 11, za jetiko.
29. decembra: Terezija Rozman, delavka, 34 l., Hrenove ulice št. 16, za jetiko.

Tujci:

2. januarija.

Pri **Slonu**: Maček iz Trsta. — Kicker z Oslenj-skega. — Kotovitz iz Ptujja.
Pri **Malič**: Schenk iz Trsta. — Scha2k z Dunaja. — Neuman iz Beljaka.
Pri **bavarskem dvoru**: Kneisl ia Monakova. — Turn z Dunaja. —

Meteorologično poročilo.

(Pregled čez leto 1882.)

| Imena mesecev | Barometer v mm. | | | | | | | | Temperatura v °C. | | | | | | | | Vetrovi | | | | | | | Nebo | | | Mokrina | | | | | | |
|----------------------|-----------------|----------|----------|----------|--------------|----------|----------|----------|-------------------|--------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|---------|-------|-------|-----------|-----|-----------|-------|----------|-------------|-------|--------------|---------|---------------|---------------|----------|----------|----------|
| | Srednje stanje | | | | Stanje sploh | | | | Srednja | | | | Sploh | | | | sever | burja | vzhod | jugovzhod | jug | jugozahod | zahod | gorenjec | brezvetrije | jasno | deloma jasno | oblačno | Št. dež. dnij | Množica v mm. | | | |
| | sploh | najvišje | najnižje | nadnorm. | podnorm. | najvišje | najnižje | nadnorm. | podnorm. | sploh | najvišja | najnižja | nadnorm. | normalna | podnorm. | najvišja | | | | | | | | | | | | | | | najnižja | nadnorm. | normalna |
| Januarij | 747.47 | 758.00 | 734.73 | 30 | 1758.75 | 734.07 | 91 | 2 | 0.6 | + 5.2 | - 4.9 | 20 | 11 | + 6.6 | - 8.8 | 60 | 33 | 10 | 17 | 20 | — | 14 | 6 | 12 | 14 | 43 | 4 | 46 | 3 | 16.60 | | | |
| Februarij | 743.52 | 755.14 | 725.73 | 26 | 2755.79 | 723.32 | 77 | 7 | + 0.2 | + 6.7 | - 7.1 | 17 | 11 | + 12.3 | - 12.8 | 44 | 40 | 2 | 12 | 28 | 9 | 23 | 4 | 1 | 7 | 63 | 5 | 16 | 4 | 28.00 | | | |
| Marcij | 737.67 | 746.97 | 726.85 | 18 | 13748.01 | 725.84 | 53 | 40 | + 7.6 | + 11.8 | + 2.6 | 30 | 1 | + 19.3 | - 1.0 | 68 | 2 | 23 | 2 | 10 | 26 | 5 | 31 | 5 | 3 | 11 | 50 | 13 | 30 | 11 | 136.70 | | |
| April | 732.65 | 742.02 | 724.25 | 21 | 9744.34 | 723.54 | 28 | 62 | + 9.4 | + 13.3 | + 2.3 | 21 | 9 | + 19.6 | - 1.4 | 46 | 1 | 43 | 1 | 6 | 34 | 3 | 27 | 2 | 12 | 5 | 37 | 16 | 37 | 9 | 103.10 | | |
| Maj | 736.18 | 742.16 | 730.03 | 16 | 15743.15 | 729.02 | 51 | 42 | + 15.3 | + 23.3 | + 8.9 | 20 | 1 | 10 | + 29.6 | + 6.4 | 50 | 43 | 2 | 16 | 15 | 7 | 32 | 1 | 2 | 18 | 54 | 13 | 26 | 9 | 72.10 | | |
| Junij | 735.88 | 741.14 | 728.55 | 18 | 12742.66 | 728.06 | 58 | 32 | + 16.7 | + 21.3 | + 11.5 | 9 | 1 | 20 | + 25.6 | + 7.2 | 28 | 1 | 61 | 1 | 7 | 18 | 12 | 1 | 23 | 3 | 10 | 15 | 31 | 18 | 41 | 14 | 219.00 |
| Julij | 734.28 | 741.43 | 729.48 | 8 | 23742.01 | 728.06 | 24 | 69 | + 19.5 | + 25.1 | + 14.8 | 16 | 15 | + 30.0 | + 10.6 | 47 | 1 | 45 | — | 11 | 26 | 3 | 24 | 2 | 12 | 15 | 37 | 23 | 33 | 13 | 128.85 | | |
| Avgust | 734.92 | 740.37 | 730.23 | 13 | 18741.73 | 729.27 | 39 | 54 | + 17.3 | + 21.7 | + 12.8 | 7 | 1 | 23 | + 28.2 | + 9.4 | 29 | — | 64 | — | 13 | 11 | 1 | — | 6 | 41 | 31 | 31 | 15 | 254.65 | | | |
| September | 734.02 | 741.71 | 725.72 | 12 | 18742.40 | 725.37 | 37 | 53 | + 14.8 | + 18.6 | + 10.6 | 16 | 1 | 13 | + 24.4 | + 8.4 | 48 | 2 | 40 | — | 3 | 21 | 6 | — | 27 | 1 | 4 | 28 | 21 | 15 | 54 | 19 | 215.43 |
| Oktober | 735.76 | 744.27 | 726.94 | 18 | 13744.43 | 726.22 | 50 | 43 | + 11.9 | + 16.3 | + 7.3 | 17 | 1 | 13 | + 20.3 | + 4.0 | 49 | — | 44 | — | 9 | 20 | 6 | 2 | 20 | 4 | 1 | 31 | 8 | 12 | 73 | 19 | 257.95 |
| November | 733.15 | 741.88 | 721.70 | 11 | 19741.81 | 720.55 | 31 | 59 | + 4.9 | + 12.7 | - 1.7 | 16 | — | 14 | + 14.4 | - 3.4 | 41 | 2 | 47 | 6 | 13 | 18 | — | 1 | 22 | 10 | — | 20 | 19 | 8 | 63 | 13 | 190.80 |
| December | 732.90 | 746.48 | 721.05 | 15 | 16747.57 | 718.83 | 41 | 52 | + 2.2 | + 8.4 | - 6.8 | 28 | — | 3 | + 10.2 | - 9.4 | 76 | 3 | 14 | 3 | 11 | 15 | 2 | — | 33 | 12 | 2 | 15 | 15 | 6 | 72 | 12 | 113.40 |
| Leto sploh | 736.53 | 758.00 | 721.05 | 206 | 159758.75 | 718.83 | 580 | 515 | + 9.9 | + 25.1 | - 7.1 | 217 | 5 | 143 | + 30.0 | - 12.8 | 586 | 12 | 497 | 25 | 128 | 252 | 54 | 4 | 297 | 50 | 65 | 220 | 409 | 164 | 522 | 141 | 1736.58 |

Tržne cene v Ljubljani dné 3. januarja t. l.

| | gld. | kr. |
|-----------------------------------|-------|-----|
| Pšenica, hektoliter | 7 | 47 |
| Rež, | 5 | 04 |
| Jčmen | 4 | 39 |
| Oves, | 2 | 93 |
| Ajda, | 4 | 23 |
| Proso, | 4 | 87 |
| Koruza, | 5 | 60 |
| Leča, | 8 | — |
| Grah | 8 | — |
| Fižol | 9 | — |
| Krompir, 100 kilogramov | 2 | 59 |
| Maslo, kilogram | — | 96 |
| Mast, | — | 88 |
| Špeh frišen | — | 66 |
| „ povojen, | — | 75 |
| Surovo maslo, | — | 90 |
| Jajca, jedno | 2 1/2 | — |
| Mleko, liter | — | 8 |
| Goveje meso, kilogram | — | 56 |
| Telečje | — | 48 |
| Svinjsko | — | 46 |
| Koštrunovo | — | 28 |
| Kokoš | — | 40 |
| Golob | — | 16 |
| Seno, 100 kilogramov | 3 | 3 |
| Slama, | 1 | 94 |
| Drva trda, 4 kv. metre | 6 | 80 |
| „ mehka, | 4 | 50 |

Dunajska borza dné 3. januarja.

| | | | | |
|---|-----|------|-----|-----|
| Papirna renta | 76 | gld. | 65 | kr. |
| Srebrna renta | 77 | „ | 25 | „ |
| Zlata renta | 95 | „ | 60 | „ |
| 5% marcna renta | 91 | „ | 55 | „ |
| Akcije narodne banke | 833 | „ | — | „ |
| Kreditne akcije | 281 | „ | 90 | „ |
| London | 119 | „ | 40 | „ |
| Srebro | — | „ | — | „ |
| Napol. | 9 | „ | 48 | „ |
| C. kr. cekini | 5 | „ | 65 | „ |
| Nemške marke | 58 | „ | 65 | „ |
| 4% državne srečke iz l. 1854 | 250 | gld. | — | „ |
| Državne srečke iz l. 1864 | 100 | „ | 167 | „ |
| 4% avstr. zlata renta, davka prosta | 95 | „ | 15 | „ |
| Ogrska zlata renta 6% | 118 | „ | 65 | „ |
| „ „ 4% | 85 | „ | 15 | „ |
| „ papirna renta 5% | 84 | „ | 85 | „ |
| 5% štajerske zemljišč. odvez. oblig. | 103 | „ | — | „ |
| Dunava reg. srečke 5% | 100 | gld. | — | „ |
| Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi | 118 | „ | 75 | „ |
| Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice | 98 | „ | — | „ |
| Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice | 105 | „ | 40 | „ |
| Kreditne srečke | 100 | gld. | — | „ |
| Rudolfove srečke | 10 | „ | 19 | „ |
| Akcije anglo-avstr. banke | 120 | „ | 116 | „ |
| Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. | 214 | „ | 25 | „ |

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Vabilo na naročbo.

Preverjeni, da nam je ilustrovan šaljiv list živa potreba in uvažuje razne, po odličnih rodoljubih ponavljane želje, začeli bodemo počenši od novega leta 1883 izdajati **zabavno-zbadljiv in šaljiv list**

„ŠKRAT“

ki bode izhajal za sedaj dvakrat na mesec in prinašal razen lepih, v Pragi izdelanih slik in kratkih šaljivih povestij raznovrstno zabavno gradivo, razpravljajoč vsakdanja politična in socijalna vprašanja v kolikor možno mikavnej obliki, ozirajoč se pri tem ne samo na Ljubljano, ampak na vse slovenske pokrajine. Za to podjetje zagotovilo nam je sicer uže nekaj v Ljubljani bivaiočih rodoljubov svojo duševno pripomoč, a da bede list dovolj mnogovrsten, obračamo se zaupno do vseh rodoljubov, katerim je pri naših sedanjih razmerah ostalo še kaj humora in dovtipa, da blagovoljno pomnože kolo naših sodelavcev.

Ker ima pa vsako podjetje tudi svojo gmetno stran, prosimo rodoljube, da nas z obilno naročbo podpirajo v našem, zlasti v začetku težavnem početju. (769-6)

Cena listu bode:

Za vse leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 50 „
„ četrt leta — „ 80 „

Inserati vzprijemajo se za primerno ceno in naj se, kakor novci, pošiljajo upravništvu.

Uredništvo in upravništvu šaljivega lista

„ŠKRAT“

v Ljubljani, v „Narodnej Tiskarni“.

Pojasnilo.

V pojasnenje izjavlja podpisani, da ni bil kot priča pri zadnji porotni obravnavi proti morilcem žandarja Lengerja, torej nikakor ni mogel uplivati s svojo izpovedbo na obsodbo zatožencev, kakor se to govori o nekej priči, ki se slučajno tudi piše z jednakim imenom.

Luka Strah

iz Spodnje Zadobrove št. 3.
(6) župan.

Magacin

pri Guzijski v Šiški dá se takoj v najem in

dva voza

s širokimi kolesi sta na prodaj po nizkej ceni. Več ravno tam pri

Vinku Novaku,
trgovcu.

(3-1)

Marijinceljske

kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse boleznj v želodci,



in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdočo sapo, napihnjenje, kisel podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pčeno in sluz, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pičajo, črve, zoper boleznj na vranici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsir, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Presirnovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Girioncoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmied. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in poareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisnena besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dosral — Apotheker, sklenica mora biti zapečatená z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nájedajo teh znakov isinitosti, naj se zavržejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj nájedajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (487-69)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.